Ankenævnet for Forsikring

Den 16. august 2017 blev i sag nr. 90468:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Codan Forsikring A/S. Han klager over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning i anledning af en faldulykke den 16/3 2016, hvor klageren blandt andet brækkede sin højre fod.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at ulykkestilfældet skyldes sygdom.

Af skadeanmeldelsen til selskabet af 11/4 2016 fremgår bl.a.:

> **"Hvor skete ulykken?**
> 2016.03.16
>
> **Hvor skete ulykken?**
> … Hospital, Akutklinik
>
> **Hvordan skete ulykken?**
> Jeg var til undersøgelse på akutklinikken pga. nedsat førlighed i benene særligt højre. Jeg fik udleveret en kørestol til at gå efter. Den kørte fra mig ifm. at højre ben svigtede. Jeg faldt derved og brækkede højre fod.
>
> **Hvad var årsagen til at ulykken skete?**
> Den direkte årsag var at jeg faldt og ikke havde førlighed i benet til at kunne flytte det. Den indirekte årsag var det forkerte hjælpemiddel som akutklinikken havde forsynet mig med, med det havde jeg ingen mulighed for at stoppe den kørte blot videre selv om jeg ikke kunne flytte højre fod."

Klageren har i klageskemaet af 5/2 2017 til nævnet bl.a. anført:

> **"Sagsfremstilling**
> Den 16/3-2016 var jeg på hospitalet pga. nedsat førlighed i kroppen. Især mine ben var stærkt medtaget. Det viste sig senere, at det skyldes nervebetændelse.
>
> I forbindelse med undersøgelsen får jeg af vide af personalet, at jeg ifm. toiletbesøg skal benytte en kørestol som gangstativ. Den udleverede kørestol var af en type, hvor man skulle trykke en stang ned bagpå skubbeanordningen for, at kørestolens bremse blev frigivet. Derfor var det ikke muligt at sidde i kørestolen og benytte den som en normal kørestol, man selv driver frem med armene. Den blev anvist og instrueret af en læge og personalet på akutklinikken med besked om, at de ikke havde tid til hjælp ifm. toiletbesøg. Derfor skulle jeg klare mig selv.
>
> Ifm. et toilet besøg falder jeg og kan ikke stoppe faldet da kørestolens bremse ikke er designet til det, som den feks. er på et gangstativ eller rollator. Bremsen på den udleverede kørestol virker ved, at man trykker ned på en stang for at frigøre bremsen og under et fald er det ikke muligt at udløse bremsen, som den er konstrueret. Derfor var det ikke muligt for mig at undgå faldet og ulykken.
>
> Jeg mener, at min ulykke skyldes et forkert udleveret hjælpemiddel som derved er skyld i ulykken. Ulykken kunne have været undgået, hvis der var udleveret et korrekt hjælpemiddel som var beregnet til formålet. Jeg er sikker på, at der i CE-mærkningen og brugsanvisningen til kørestolen ikke står at den må anvendes som gangstativ/rollator. Dette bør underbygge mit argument om, at det var et forkert udleveret hjælpemiddel.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Generelt ønsker jeg erstatning for den tort jeg har lidt ifm. skaden og under genoptræningen. Endvidere lider jeg af konstante smerter i min fod som der iht. hospitalet ikke kan gøres noget ved. Denne nedsatte førlighed ønsker jeg ligeledes erstatning for."

I brev af 27/2 2017 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

> "Sagen vedrører et ulykkestilfælde den 16. marts 2016, hvor forsikrede faldt. Vi har afvist dækning med henvisning til, at ulykkestilfældet skyldtes forsikredes sygdom og derfor er undtaget dækning.
>
> **Sagsfremstilling**
> Forsikrede anmeldte den 11. april 2016, at han var kommet til skade den 16. marts 2016 på … Hospital. Han vedlagde endvidere journal fra … Hospital.
> …
> Vi indhentede journalen fra … Hospital. Heraf fremgik, at forsikrede den 14. marts 2016 var blevet undersøgt. Han var kendt med forhøjet blodtryk, overvægt (… kg) samt flere tidligere lændehold. Han havde gennem otte dage haft træthedsfornemmelse i lænden og gennem tre dage udstrålende fornemmelse til højre ben samt følelse af nedsat kraft. Han fik en tid til opfølgning i dagtimerne samt ordineret noget smertestillende, og han blev informeret om at kontakte læge ved symptomforværring.
>
> To dage senere – den 16. marts 2016 – henvendte forsikrede sig igen på hospitalet grundet akut forværring. Særligt følelsesløsheden var taget til og gik nu op over baldeniveau på højre side. Der var tiltagende kraftnedsættelse over højre hofte og i 'ridebukseområdet', og forsikrede kunne ikke løfte benet i siddende stilling. Der blev foretaget en akut

MR-skanning, der dog ikke kunne forklare forsikredes progredierende lammelser (pareser) og føleforstyrrelser, idet der kun var en lettere protusion af L5/S1.

Af journalnotat den 17. marts 2016 kl. 03.04 fremgår bl.a., at forsikrede den 6. marts 2016 var begyndt at få lette lændesmerter. Den 12. marts 2016 var han vågnet med nedsat følsomhed på låret, og siden da var den nedsatte kraft og føleforstyrrelserne taget til. Den 16. marts 2016 var han vågnet med betydelig nedsat kraft i højre ben. Det fremgår også, at undersøgelsen blev besværliggjort grundet skinne på højre fod, da forsikrede var faldet i akutklinikken og havde fået et brud. Ca. en time senere (kl. 04.06) er det noteret, at symptomerne var progredieret hen over de sidste to dage, således at sikrede nu næsten ikke kunne løfte højre ben og næsten intet kunne føle omkring højre lår.

Senere den 17. marts 2016 er det anført, at fundene ved en lumbalpunktur tydede på en tilstand med infektiøs radiculitis (nerverodsbetændelse). Han kom i antiviral og antibakteriel behandling og oplevede herefter en langsom bedring. Den 30. marts 2016 er det anført, at man således havde mistanke om en nerveinfektion af ukendt oprindelse.

Ved brev af 2. juni 2016 afviste vi dækning med henvisning til, at ulykken skyldes forsikredes sygdom, der havde medført nedsat førlighed i højre ben.

Forsikrede klagede ved brev af 12. september 2016 over afgørelsen. Vi anmodede forsikrede om at fremsende yderligere journalmateriale, hvilket han gjorde den 18. november 2016, jf. bilag G. Her var der dog ikke oplysninger af betydning for sagens afgørelse, da akterne hovedsageligt vedrørte behandlingen af bruddet (men ikke selve hændelsen), dels var kopier af akter, vi allerede var i besiddelse af. Vi fastholdt derfor ved brev af 19. januar 2017 vores afgørelse.

Sagen er herefter indbragt for nævnet.

Vores vurdering af sagen
Foranlediget af klagen har vi gennemgået sagen på ny, men vi finder ikke grundlag for at ændre vores afgørelse.
…
Forsikrede faldt den 16. marts 2016 og pådrog sig en fraktur på højre fod på … Hospital. Forsikrede havde i flere dage mærket tiltagende symptomer i form af nedsat kraft og føleforstyrrelser. På skadedatoen henvendte han sig på skadestuen med akut forværrede symptomer særligt i højre ben, således at han næsten ikke kunne løfte benet eller føle noget omkring låret. Det er efterfølgende konkluderet, at forsikrede formentlig havde en nerverodsbetændelse/nerveinfektion af ukendt genese.

Forsikrede har i skadeanmeldelsen selv anført, at den direkte årsag til ulykken var, at han faldt og ikke havde førlighed i benet til at kunne flytte det. Den indirekte årsag var, at kørestolen ikke kunne stoppe, hvorfor den kørte videre, selv om forsikrede ikke kunne flytte højre fod.

Vi mener på baggrund af journaloplysninger og forsikredes egen beskrivelse i skadeanmeldelsen, at ulykken skyldes hans progredierende parese, der gjorde, at han ikke var i stand til at støtte på og flytte højre ben. Ulykken er således direkte forårsaget af nerveinfektionen.

Forsikrede anfører, at han i stedet for en rollator eller lignende fik udleveret en kørestol, der ikke havde en bremsefunktion passende til hans nedsatte førlighed. Dette ændrer

imidlertid ikke på, at både selve faldet – og behovet for at støtte sig til et redskab, der ikke havde en passende bremsefunktion – er forårsaget af hans sygdom. Hele hændelsesforløbet skyldes således forsikredes nedsatte førlighed som følge af den progredierende parese. Havde det ikke været for denne sygdom, var ulykken aldrig sket.

Vi henviser til AK 70.044 og AK 73.400.

På denne baggrund må vi således fastholde vores afgørelse."

Klageren har i mail af 15/3 2017 til nævnet bl.a. bemærket følgende, idet han medsender et foto af den omhandlede kørestol:

"Jeg mener ikke at CODANs sagsfremstilling er helt fyldestgørende og korrekt. Jeg vil nedenfor forsøge at redegøre for hændelsesforløbet op til ulykken.

Den 16/3-2016 tog jeg på Akutklinikken efter aftale. Jeg havde på det tidspunkt meget svært ved at gå selv og bruge højre ben. På vej ind på hospitalet faldt jeg ude foran hovedindgangen til … hospital. Jeg havde ikke kræfter til selv at kunne komme op og stå. En medarbejder fra hospitalet kontaktede portørerne og der kom en portør, som sammen med nogle andre personer får mig hjulpet op i en kørestol. Portøren køre mig ind på Akutklinikken og oplyste personalet om hændelsen/årsagen. Efter følgende blev jeg kørt ind på en stue, hvor man begyndte med undersøgelser af årsagen til kraftnedsættelsen. Under dette skal jeg på toilettet, jeg spørger den Reumatolog, som var ved at undersøge mig om hvordan jeg kommer der ud. Reumatologen går ud og kommer tilbage med en kørestol af nedenstående type:

[Foto af kørestol]

Jeg blev bedt om at anvende denne som gangstativ af Reumatologen og en medarbejder på Akutklinikken der var gået med ind på stuen. Jeg får yderligere den besked fra begge, at de ikke har tid til at hjælpe mig på toilet. Jeg var i en meget presset situation, hvor jeg havde det meget dårligt og jeg var derfor ikke i stand til at vurdere om de havde kommet med en korrekt løsning. Derfor benytter jeg denne kørestol som gangstativ, som jeg får besked på af personer jeg i den givne situation betragter som en autoritet og kompetente til at tage sig at mit ve og vel. Som det fremgår af billedet var det ikke en normal kørestol, som man selv kan drive frem. Den skal skubbes af en anden person og mens man skubber trykker man ned på det sorte håndtag (se foto ovenfor) og har under et fald ikke mulighed for at bremse kørestolen, idet man under et fald vil ligge sin vægt på det sorte håndtag uden mulighed for at kunne slippe det. Dette resulterede i, at da jeg faldt på vej tilbage fra toilet desværre ikke havde mulighed for at afværge faldet og derved brækkede min højre fod. På grund af hjælpemidlets udformning havde jeg ingen mulighed for at sikre mig mod at falde, hvilket forårsagede, at jeg rent faktisk faldt og brækkede foden. Derfor er det min konklusion, at kørestolen var uegnet som hjælpemiddel i den givne situation.

Derfor har hospitalet foretaget en forkert beslutning/vurdering af den givne situation og dermed skabt en usikker situation, som forårsagede ulykken. De burde ud fra de oplysninger der forelå have sikret, at jeg kunne komme sikkert på toilet. Dvs. uden risiko for at falde. Jeg var allerede som omtalt faldet en gang tidligere, hvilket de var blevet gjort opmærksom på hos Akutklinikken. De burde derfor have været opmærksom på den risiko og taget dette med i deres vurdering og løsning til hvordan jeg skulle kunne komme på toilet under de givne omstændigheder. Derfor mener jeg ikke, at sygdommen er årsagen til min

brækkede fod men hospitalets fejlvurdering og derfor mener jeg mig berettiget til erstatning."

Selskabet har i brev af 30/3 2017 til nævnet bl.a. bemærket:

"Forsikrede gør igen gældende, at det var forkert at udstyre ham med en kørestol i stedet for en rollator. Såfremt han mener, at hospitalet i den forbindelse har udvist uagtsomhed, kan han anmeldte skaden til Patienterstatningen, jf. klage- og erstatningslovens § 21, stk. 2, der regulerer situationen, hvor en patient kommer til skade ved ulykkestilfælde på et hospitals område. Et hospital skal naturligvis tage højde for en patients helbredsmæssige svækkelse, herunder assistere patienten eller udlevere korrekte hjælpemidler, og hospitalet kan ifølge bestemmelsen ifalde ansvar efter de almindelige regler (culpareglen), hvis det udviser uagtsomhed i så henseende.

Dette ændrer imidlertid ikke på, at ulykken skyldes forsikredes sygdom. Der er således ikke tale om 'konkurrerende skadesårsager' – at sygdommen enten er forårsaget af sygdommen, eller at rullestolen ikke bremser. Det er forsikredes helbredsmæssige svækkelse (paresen), der gør, at han falder – samt at han overhovedet har behov for at støtte sig til rullestolen, der så kører fra ham. Hele hændelsesforløbet skyldes således overordnet hans sygdom."

Af sygehusjournalnotat af 17/3 2016 fremgår bl.a.:

"..-årig mand, kendt med svær adipositas, lænderygproblemer, henvises via reumatologerne mhp. vurdering af progredierende nedsat kraft og følesans i højre UE. Der henvises til indledende journal via Reumatologisk Afdeling fra både den 14. og den 16. marts.

Den 06.03. debuterer pt. med lændesmerter, efter han har været ude og lave hårdt havearbejde med flisebelægning. Efterfølgende lændesmerter. Den 11.03. falder pt og slår højre knæ, hvorefter der opstår nedsat kraft i højre lår og nedsat følesans.

Progredierer hen over de sidste to dage således, at han nu næsten ikke kan løfte højre ben og næsten intet kan tie omkring højre lår, især omkring inderlår og genitalier. Genhenvises d.d. den 16.03., da symptomer er progredieret et i en sådan grad, at han nu næsten ikke kan støtte på højre ben og har svært ved at rejse sig. Beskriver ikke voldsomme smerter, men nærmere muskeltræthed i højre lår og en geleagtig fornemmelse i hele benet. Beskriver nedsat følesans i form af vattet fornemmelse ved berøring. Der er ikke problemer med inkontinens eller urinretention. Pt. har i dag fået foretaget en MR af lumbal columna, obs. cauda equina, hvilket ikke findes. Pt. henvises derfor til neurologisk regi mhp. udredning og vurdering.

Mens pt venter i Akutmodtagelsen, sker der desværre det, at han falder på vej ud til toilettet hører et højt smæld i højre fod og har nu voldsomme smerter i denne."

Forsikringsbetingelserne indeholder følgende bestemmelser:

"Fællesbetingelser for Codans Kollektive Ulykkesforsikring

…

2. Hvad dækker forsikringen

Forsikringen dækker ved ulykkestilfælde.

Ved ulykkestilfælde forstås:
- en pludselig hændelse
- der forårsager personskade

…
Invaliditetsdækning ved ulykkestilfælde
…
3. Hvad omfatter invaliditetsdækningen ikke
…
- Invaliditet, når ulykkestilfældet skyldes sygdom"

Nævnet udtaler:

Klageren har anmeldt, at han den 16/3 2016 var udsat for en faldulykke på et hospital, hvor han blandt andet brækkede det højre ben. Han har oplyst, at han var til undersøgelse på akutklinikken på grund af nedsat førlighed i benene, særligt det højre, hvilket siden har vist sig at skyldes nervebetændelse. I forbindelse med et toiletbesøg fik han som hjælpemiddel udleveret en kørestol, som han fik besked på at bruge som gangstativ. Han har anført, at hans højre ben svigtede, og han faldt, da kørestolen blot kørte fra ham i stedet for at bremse.

Klageren har anført, at det hjælpemiddel, han fik udleveret af personalet, var uegnet til formålet, og at dette er årsagen til hans brækkede fod.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne punkt 3 under invaliditetsdækningen, at forsikringen ikke dækker invaliditet, når ulykkestilfældet skyldes sygdom.

Nævnet finder, at det må lægges til grund, at årsagen til, at klageren mistede balancen, var hans sygdom, der havde medført nedsat førlighed i benene, og at kørestolen desværre i den konkrete situation ikke udgjorde tilstrækkelig hjælp til at forhindre hans tilskadekomst.

Nævnet finder, at hovedårsagen til klagerens ulykke og tilskadekomst dermed var hans sygdom. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet med henvisning hertil har afvist at yde forsikringsdækning.

7. 90468

Klageren har anført, at akutklinikken har foretaget en forkert beslutning/vurdering af den givne situation, idet klinikken har udleveret en kørestol, som han skulle bruge som rollator, og at han på grund af kørestolens udformning ikke havde mulighed for at sikre sig mod at falde. Klageren var allerede faldet en gang tidligere, hvorfor klageren mener, at akutklinikken burde have været opmærksom på den risiko og burde have taget dette med ved vurderingen af, hvordan han skulle kunne komme på toilet under de givne omstændigheder. Nævnet bemærker hertil, at nævnet ikke har kompetence til at afgøre akutklinikkens eventuelle ansvar for den skade, som klageren pådrog sig ved brugen af kørestolen som rollator, idet det efter lovgivningen er Patienterstatningen, der kan tage stilling hertil. Klageren må derfor henvises til at anmelde skaden til Patienterstatningen, såfremt han mener, at akutklinikken har handlet ansvarspådragende.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels